

РЕЦЕНЗИЯ

*От проф. д-р Стефка Вълчева-Кузманова, д.м., д.м.н.
Ръководител на Катедра по фармакология и клинична фармакология и
терапия,
Факултет „Медицина“ при МУ – Варна*

Относно: Конкурс (обявен в Държавен вестник бр. 61/23.07.2021 г.)
за заемане на академична длъжност „Доцент“ в област на висшето образование
7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.1. „Медицина“,
специалност „Фармакология (вкл. фармакокинетика и химиотерапия)“,
за нуждите на Катедра по фармакология и клинична фармакология и терапия,
към Факултет „Медицина“ при МУ – Варна

Общо представяне на процедурата

Със заповед на Ректора на МУ – Варна Р-109-396/20.09.2021 г. съм избрана за член на Научното жури, а с решение на заседание на Научното жури (Протокол №1 от 04.10.2021 г.) съм избрана да изготвя рецензия по обявената процедура за придобиване на академичната длъжност „Доцент“ в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.1. „Медицина“, специалност „Фармакология (вкл. фармакокинетика и химиотерапия)“, за нуждите на Катедра по фармакология и клинична фармакология и терапия, към Факултет „Медицина“ при МУ – Варна.

В настоящия конкурс единствен кандидат е д-р Силвия Ганчева Маринова, д.м., главен асистент в Катедра по фармакология и клинична фармакология и терапия към Факултет „Медицина“ при МУ – Варна.

Предоставените документи във връзка с конкурса са в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложение на Закона за развитие на академичния състав и Правилника за развитието на академичния състав в Медицински университет – Варна.

Биографични данни за кандидата

Д-р Силвия Ганчева Маринова е родена на 20.12.1982 г. в гр. Силистра. Завършва Природоматематическа гимназия „Св. Климент Охридски“ гр. Силистра през 2001 г., а през 2007 г. завършва Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ гр. Варна. Длъжностите, които д-р Ганчева заема в

Катедрата по фармакология и клинична фармакология и терапия са: от 2008 г. до 2019 г. – „Асистент“, от 2018 г. досега – „Административен асистент“, от 2019 г. досега – „Главен асистент“. Общият ѝ стаж като преподавател е над 13 години, с което е изпълнено **изискването на чл. 125, т. 3 на Правилника** за развитието на академичния състав в Медицински университет – Варна, според който кандидатите трябва да са заемали АД „асистент“, „главен асистент“ или изборна неакадемична длъжност в МУ-Варна не по-малко от 5 години.

Има призната специалност „Фармакология“ (2017 г.), с което изпълнява **изискването по чл. 125, т. 6 от Правилника** за развитието на академичния състав в Медицински университет – Варна.

През годините на преподавателската си дейност д-р Силвия Ганчева методично и отговорно се изгражда като преподавател и учен. От 2015 г. до 2018 г. е докторант на самостоятелна подготовка към Катедра по фармакология и клинична фармакология и терапия. От 2018 г. е „Доктор“ по специалност „Фармакология (вкл. фармакокинетика и химиотерапия)“ след успешна защита на дисертационен труд. С това се изпълнява **изискването по чл. 125, т. 1 от Правилника** за развитието на академичния състав в Медицински университет – Варна.

Д-р Ганчева владее английски език.

Наукометрични данни

В настоящия конкурс д-р Силвия Ганчева покрива минималните наукометрични изисквания за заемане на АД „Доцент“ (съгласно Приложение 1 от Правилника за развитието на академичния състав в Медицински университет – Варна).

Тя участва в конкурса с:

1. Дисертационен труд на тема „Ефекти на витамин К при експериментален модел на метаболитен синдром“, който ѝ носи 50 точки;
2. Хабилизационен труд (монография) „*Kochia scoperia* – здравните ползи от едно обикновено растение“, който ѝ носи 100 точки;
3. Публикации в реферирани списания – 10 на брой, които ѝ носят 163 точки;
4. Публикации в нереферирани списания – 6 на брой, които ѝ носят 41 точки;
5. Освен това д-р Ганчева е представила още 3 пълнотекстови публикации в научни списания и сборници, извън минималните наукометрични изисквания за заемане на АД „Доцент“, които ѝ носят още 11.48 точки.

Публикациите на д-р Ганчева ѝ носят общо 215.48 т. при изискване 200 т. По този начин д-р Ганчев превишава минималните наукометрични изисквания за заемане на АД „Доцент“.

Д-р Силвия Ганчева Маринова е първи автор на 7 (24%) от представените 19 публикации. Този анализ показва, че кандидатката е водещ изследовател в голяма част от представените за рецензиране материали.

Седем от представените в настоящия конкурс научни трудове са публикувани в списания с импакт фактор и имат общ импакт фактор 25.119. Освен това д-р Ганчева има още една публикация с импакт фактор 1.78, която е свързана с придобиването на ОНС „Доктор“.

Д-р Ганчева има 48 участия в национални и международни научни форуми, като 10 от резюметата са публикувани в международни списания с имакт фактор като *European Neuropsychopharmacology*, *Osteoporosis International* и *British Journal of Pharmacology*.

Д-р Ганчева представя справка на цитиранията. Отбелязани са 14 цитирания носещи 210 точки, които превишават минималните изисквания за заемане на АД „Доцент“.

Важно е да се отбележи, че научните проучвания на кандидатката са осъществени благодарение на участие в 5 научноизследователски проекта.

Анализ на научната дейност и основните приноси

Приносите на научните трудове д-р Силвия Ганчева са много подробно и точно описани. Те са в 4 направления:

1. Витамин К и остеокалцин
2. Лекарствени взаимодействия
3. Фармакологични ефекти на *Kochia scoparia*
4. Ефекти на биологично-активни вещества с природен произход в различни експериментални модели

Преобладават трудовете от първата област, които са тематично свързани с дисертационния труд на д-р Ганчева. Изследванията на витамин К и остеокалцин разглеждат ролята на витамин К-зависимия протеин остеокалцин в регулацията на енергийния метаболизъм и поведението на плъхове порода Wistar. Изследванията имат оригинален характер и са публикувани в 6 пълнотекстови публикации и 2 резюмета от участия в международен научен форум. В модел на субклиничен дефицит на витамин К е проучена ролята на остеокалцина. В тези експериментални изследвания за пръв път е демонстрирано при плъхове, че некарбоксилацията на остеокалцин регулира както енергийния метаболизъм, така и някои централно-нервни функции. Установено е, че индуцираното от варфарин повишаване на нивата на некарбоксилацията на остеокалцин води до подобряване на метаболитните, поведенчески и когнитивни нарушения, предизвикани от приема на диета с повишено съдържание на наситени мазнини и фруктоза.

Обратно, индуцираното от алендронат намаляване на нивата на некарбоксилирания остеокалцин води до влошаване на някои метаболитни показатели и на пространствената памет. Регулаторната роля на остеокалцина по отношение на въглехидратния метаболизъм е потвърдена и в клинично проучване при пациенти с диабет тип 2 и здрави хора, като в човешкия организъм степента на карбоксилиране не е есенциална за активността на остеокалцина.

Намирам за изключително важни и полезни резултатите, които д-р Ганчева постига в областта на лекарствените взаимодействия. В това направление на научни интереси са включени 3 пълнотекстови публикации и 1 резюме от участие в международен научен форум. Д-р Ганчева и съавт. публикуват оригинални данни за клинично важни взаимодействия на статини при болни със сърдечносъдови заболявания, както и взаимодействия между лекарствата при болни с психиатрични заболявания. Обзорна статия е посветена на взаимодействията на лекарствата със сок от грейпфрут.

Третото направление в научните приноси на д-р Ганчева е свързано с фармакологичните ефекти на *Kochia scoraria*. Проучванията в това направление са представени в монография и 3 публикации. В монографията „*Kochia scoraria* – здравните ползи от едно обикновено растение“ са представени убедителни литературни данни за здравните ползи от екстракти от плодове и семена растението, произтичащи от техните противовъзпалително, антиалергично, противотуморно, антидиабетно и антиобезно действие. Голямо достойнство на книгата е, че съдържа не само информация от научната литература, но и резултати от собствени научни разработки на автора, проследяващи ефектите на инфузи от семената на *Kochia scoraria* при здрави пълхове и такива с метаболитен синдром. Експерименталните проучвания с *Kochia scoraria* могат да бъдат предпоставка за клинични проучвания при социално-значими заболявания, като метаболитен синдром, диабет тип 2, неалкохолна мастна чернодробна болест, тревожно-депресивни състояния и когнитивни промени.

В четвъртото направление от научните приноси на д-р Силвия Ганчева са изследванията, разглеждащи ефектите на биологично-активни вещества с природен произход в различни експериментални модели. Те са представени в 4 публикации. Проучванията на природни биологично активни вещества е важно направление в научната дейност на Катедрата по фармакология и клинична фармакология и терапия. В това направление д-р Ганчева работи успешно в колаборация с други преподаватели в катедрата, като участва в проучването на ефектите на евгенол и галова киселина в модел на възпалителни чревни заболявания, както и ефектите на плодов сок от *Aronia melanocarpa* в модел на метаболитен синдром при пълхове.

Анализ на преподавателската дейност

Д-р Силвия Ганчева е изключително всеотдаен, дисциплиниран и отговорен преподавател. Към 26.07.2021 г. тя има преподавателски стаж като асистент и главен асистент 13 год. 05 мес. 10 дни. Тя води упражнения по фармакология на студенти от специалностите „Медицина“ и „Дентална медицина“ – на български и английски език, както и упражнения по клинична фармакология на студенти от специалност „Медицина“ – на български и английски език. Справката за учебна натовареност от последните 5 учебни години показва, че при норматив 360 ч. д-р Ганчева е имала много по-голяма натовареност: за 2016/2017 г. – 550 ч., за 2017/2018 г. – 697 ч., 2018/2019 г. – 574 ч., за 2019/2020 г. – 496 ч. и за 2020/2021 г. – 495 ч. С така представената учебна натовареност д-р Ганчева многократно превишава изискването на чл. 125, т. 3 на Правилника за развитието на академичния състав в Медицински университет – Варна, според който кандидатите трябва да са имали учебна натовареност не по-малко от 100 часа средногодишно, разпределена през последните 10 години.

Д-р Силвия Ганчева е съавтор на 4 учебни помагала.

Заключение

Представените данни за учебно-преподавателската и научно-изследователската дейности на д-р Силвия Ганчева Маринова показват, че тя напълно отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „Доцент“ според Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за развитието на академичния състав в Медицински университет – Варна.

Научната дейност на д-р Силвия Ганчева Маринова надхвърля законовите изискванията и се характеризира с разнообразна проблематика, използване на голям брой фармакологични модели, висока научна активност и успешно публикуване на научните трудове в специализирани научни издания.

Д-р Силвия Ганчева има много висока учебна натовареност и е активно ангажирана в преподаването на фармакология и клинична фармакология на български и английски език. Тя има участие в написването на учебни помагала по фармакология.

Познавам развитието на д-р Силвия Ганчева Маринова и съм с отлични впечатления от нейната широка професионална култура, висока мотивация и трудолюбие. Личностните качества на д-р Ганчева са стабилна основа и за бъдещи успехи.

На базата на обективните факти и личните ми впечатления убедено твърдя, че д-р Силвия Ганчева Маринова изпълнява всички изисквания и притежава всички

качества, необходими за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по специалност „Фармакология (вкл. фармакокинетика и химиотерапия)“ в Катедра по фармакология и клинична фармакология и терапия към Факултет „Медицина“ при МУ – Варна.

РЕЦЕНЗЕНТ:

Проф д-р Стефка Василева Вълчева-Кузманова, д.м., д.м.н.

Варна, 07. 12. 2021 г.